

החוג להיסטוריה

– לימודים לתואר השני (המוסמך) –

מטרת הלימודים

ההיסטוריה, תחום ידע המתמחה בחקר התרבות והחברה האנושית בעבר, היא התשתית לכל תחומי הידע העוסקים בהבנת האדם במדעי הרוח והחברה. החוג להיסטוריה באוניברסיטה העברית הוא החוג להיסטוריה הוותיק ובעל המוניטין הבינלאומי הרב ביותר בארץ.

הלימודים בחוג מכשירים ללימוד והבנה דיסציפלינארית של מקצוע ההיסטוריה ובפיתוח יכולות חשיבה ביקורתית ויצירתית. החוג מתמחה בחברות ובתרבויות המערב לדורותיהן אך כולל גם ייצוג למזרח אירופה ומזרח הים התיכון.

מסלולי הלימודים לתואר השני

לימודי התואר השני מתנהלים בשני מסלולים לבחירה:

- א. המסלול המחקרי:** נועד להכשיר תלמידים/ות למחקר היסטורי עצמאי ולהכין אותם/ן לקראת לימודי דוקטורט.
- ב. המסלול העיוני:** נועד להעשיר את הידע ההיסטורי של התלמידים/ות ולהעמיק את היכרותם/ן עם הדיסציפלינה ההיסטורית.

תנאי קבלה¹

א. המסלול המחקרי:

- תנאי קבלה על סמך לימודי תואר ראשון: ממוצע 90 לפחות בחוג להיסטוריה וממוצע 90 לפחות בציון הסופי לתואר.
- תנאי קבלה על סמך לימודי השלמה: ממוצע 90 לפחות בציון הסופי לתואר הראשון וממוצע 90 לפחות בקורסי ההשלמה (16 נ"ז לפחות).

ב. המסלול העיוני:

- תנאי קבלה על סמך לימודי תואר ראשון: ממוצע 80 לפחות בחוג להיסטוריה וממוצע 80 לפחות בציון הסופי לתואר.
- תנאי קבלה על סמך לימודי השלמה: ממוצע 80 לפחות בציון הסופי לתואר הראשון וממוצע 80 לפחות בקורסי ההשלמה.

היקף ומשך הלימודים

- היקף הלימודים הן במסלול המחקרי והן במסלול העיוני הוא **36 נקודות זכות (נ"ז)**.
- בעיקרון, משך הלימודים לקראת תואר המוסמך הוא **שנתיים** (ארבעה סמסטרים). תלמידים/ות המבקשים/ות לפרוס את הלימודים על פני ארבע שנים יגישו בקשה מפורטת לוועדת ההוראה של הפקולטה למדעי הרוח בתחילת השנה הראשונה ללימודים.

מבנה הלימודים ודרישות

- לפירוט מלא על לימודי המוסמך, כולל תנאי מעבר ללימודי תואר דוקטור, אנא ראו בפרק הדן ב"ידיעות לתלמידי התואר השני והתואר השלישי" בשנתון.
- נוסף לכללי הפקולטה הנוגעים ללימודי המוסמך במסלולים השונים, חלות על תלמידי/ות החוג להיסטוריה החובות שלהלן:

¹ מקרים חריגים יידונו ויישקלו באופן פרטני. במקרים מסוימים, תלמידי/ות המסלול העיוני יוכלו לעבור למסלול המחקרי בתום השנה הראשונה ללימודי המוסמך (אנא ראו הסבר בהמשך מסמך זה).

א. המסלול המחקרי:**1. מבנה הלימודים²**

קורס "שיטות מחקר בהיסטוריה"	4 נ"ז
קורס במדעי הרוח הדיגיטליים	2 נ"ז
קורסים לתואר מוסמך (סמינריונים) בחוג להיסטוריה ^{4,3}	16 נ"ז לפחות
קורסים לתואר מוסמך מחוץ לחוג ^{4,3}	עד 6 נ"ז
שפת מחקר ברמת מתקדמים ⁵	8 נ"ז
סה"כ:	36 נ"ז

2. דרישות נוספות

- על התלמיד/ה לכתוב עבודה סמינריונית אחת במסגרת סמינריון לתואר מוסמך בחוג להיסטוריה.
- על התלמיד/ה להגיש מטלות (לרבות עבודות מסכמות) בהתאם לדרישות הקורסים.
- על התלמיד/ה לכתוב עבודת תזה מחקרית:
- עד סוף הסמסטר השני ללימודים יש למצוא מנחה לתזה, מהחוג להיסטוריה או מחוגים סמוכים.
- עד סוף הסמסטר השלישי ללימודים יש להגיש הצעת מחקר לתזה לאישור המנחה וראש/ת החוג.
- עד סוף הסמסטר הרביעי ללימודים יש לסיים את כל החובות לתואר (כולל הגשת התזה).
- לפני ההגשה הסופית של התזה, על התלמיד/ה להציג אותה בסמינר המחלקתי של החוג.

3. שפת מחקר

- כאמור, על התלמיד/ה ללמוד שפת מחקר ברמת מתקדמים (8 נ"ז).
- אם אחד התנאים הבאים מתקיים, 8 הנ"ז יחלפו בקורסים עיוניים או מתודולוגיים ("קורסי מיומנות") על פי המלצת המנחה:
- שפת מחקר ברמת מתקדמים נלמדה בתואר הראשון (או נרכשה מחוץ הלימודים).⁵
- עבודת התזה עוסקת בהיסטוריה אמריקאית או בריטית.
- תלמידים/ות המתמחים/ות בהיסטוריה קדם-מודרנית (העת העתיקה/ימי הביניים) נדרשים/ות לעבור מכינה בלטינית, ביוונית או בשפה עתיקה אחרת (באישור יועץ/ת המוסמך). בחישוב הנ"ז ללימודי המוסמך, המכינה נחשבת כ-4 נ"ז מחוץ לחוג.
- לימודי שפת מחקר שלישית ברמת מתקדמים תזכה את התלמיד/ה ב-4 נ"ז.

ב. המסלול העיוני:**1. מבנה הלימודים²**

קורס "שיטות מחקר בהיסטוריה"	4 נ"ז
קורס במדעי הרוח הדיגיטליים	2 נ"ז
קורסים לתואר מוסמך (סמינריונים) בחוג להיסטוריה ^{4,3}	16 נ"ז לפחות
קורסים לתואר מוסמך מחוץ לחוג ^{4,3}	עד 14 נ"ז
סה"כ:	36 נ"ז

2. דרישות נוספות

- על התלמיד/ה להגיש מטלות (לרבות עבודות מסכמות) בהתאם לדרישות הקורסים.
- על התלמיד/ה לכתוב שתי עבודות סמינריוניות במסגרת סמינריונים לתואר מוסמך.
- עבודת סמינריונית אחת לפחות חייבת להיות במסגרת סמינר בתוך החוג להיסטוריה.
- לא ניתן לכתוב את שתי העבודות הסמינריוניות אצל אותה המרצה.

ג. מעבר בין מסלולי הלימודים

- בכל שלב ניתן לעבור מהמסלול המחקרי למסלול העיוני.
- אם התנאים הבאים מתקיימים, ניתן לעבור מהמסלול העיוני למסלול המחקרי:
- סיום 14 נ"ז בשנה א' בממוצע 90 לפחות.
- סיום שפת מחקר או "קורסי מיומנות" בהיקף של 8 נ"ז.
- הצעת מחקר מאושרת ע"י המנחה וראש/ת החוג.
- לאחר סיום הלימודים לתואר השני במסלול העיוני בממוצע 90 לפחות, ניתן לחזור לשנת השלמה אחת כדי לכתוב את התזה (ולבצע השלמות נוספות במידת הצורך).

² לפני תחילתה של כל שנת לימודים, על התלמיד/ה לאשר את תוכנית הלימודים הפרטנית עם יועץ/ת המוסמך.
³ באישור יועץ/ת המוסמך, ניתן לקחת במהלך הלימודים לתואר השני כמות מסוימת של קורסים מתקדמים לתואר בוגר (4 נ"ז במסלול המחקרי, ו-8 נ"ז במסלול העיוני). על קורסים אלו להיות מוגדרים בשנתון כקורסים לתואר בוגר לתלמידים/ות בשנים ב'-ג' בלבד, ואינם פתוחים להרשמה לתלמידים/ות שנה א'.
⁴ במהלך הלימודים לתואר השני ניתן לקחת עד 4 נ"ז הדרכה אישית.
⁵ בחירת שפת המחקר בתיאום עם המנחה לתזה. במידה שמקור לימודי השפה אינו באוניברסיטה העברית, ייתכן שתידרש בחינה להערכת כישורי השפה של התלמיד/ה דרך היחידה ללימודי שפות.